

Opvarenden op de Eeningheid kregen gratis medische zorg. De chirurgijn nam vanuit Zeeland medicijnen en instrumenten mee. In de kist zaten onder meer medicijnen tegen veel voorkomende ziekten aan boord, zoals diarree (de loop), dysenterie (rode loop), scheurbuik en malaria (koorts). Voor het vertrek werd de kist 'gevisiteerd' (gecontroleerd) en daarna zorgvuldig afgesloten. De chirurgijn kreeg de sleutel en was tijdens de reis verantwoordelijk voor de inhoud van de kist.

① Een ziek meisje

Niet alle gevangene Afrikanen overleven de overtocht. Velen sterven door ziekte en sommigen ook door overboord te springen. Als de Eeningheid is aangekomen bij de koloniën, overlijden er nog veel slaven. De chirurgijn noteert de sterfgevallen in zijn journaal.

“ N. 25

Een meijtsjeslaaf, vijf weken voor haar overlijden, overviel een letargus, slaapziekte, deed mijn uiterste best om haar op de been te houden, liet haar dikmaals purgeeren, ook vomeeren, lag haar ook een vesicatorium in de nek alsmede aan beide beenen, gebruikte ook 't balzamus vita om te linieeren (voorsch. 12) waarmede haar tweemalen 's daags liet strijken, maar alle aangewende middelen vergeefs zijnde, soo overleed op voorn. 1 dito. “

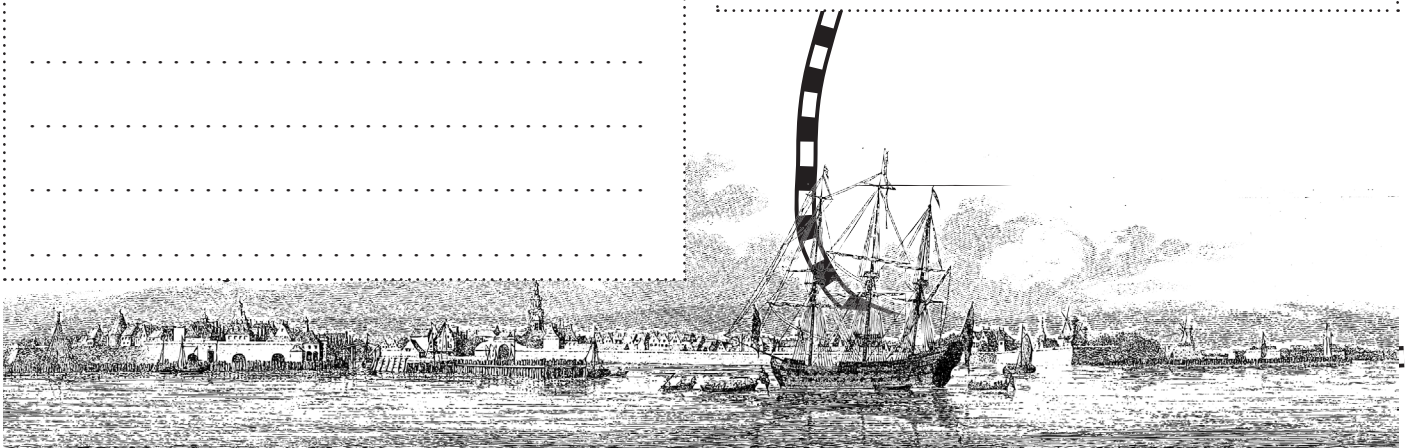
De chirurgijn schrijft bij elke behandeling van Afrikanen dat hij zijn uiterste best doet om een zieke slaaf in leven te houden. Waarom denk je dat hij dat iedere keer zo nadrukkelijk vermeldt in zijn journaal?

② Navertellen

Vertel in je eigen woorden wat er met het Afrikaanse meisje gebeurde, welke ziekte ze had gekregen, hoe lang ze er al aan leed voor ze overleed en wat de scheepschirurgijn gedaan heeft om haar in leven te houden.

③ Overleden

Het Afrikaanse meisje overleed aan boord van het slavenschip de Eeningheid op 1 juli 1762. Wat zou er met haar lichaam gebeurd zijn?

④ Navigatie

Langs de kust en op de rivieren maakte de opperstuurman van de Eenigheid gebruik van land- of kustnavigatie.

Kies de juiste uitleg bij het woord kustnavigatie.

- a. Schatten van de afstand tussen het schip en land.
- b. Positie bepalen aan de hand van visuele herkenningspunten aan de kust.
- c. Meten van de breedte van een rivier.
- d. Positie bepalen aan de hand van zandbanken.

Hoe wordt nu genavigeerd?

.....

.....

⑤ Zeenavigatie

Op zee werd gebruik gemaakt van zeenavigatie. Wat betekent het woord zeenavigatie?

- a. Positie bepalen aan de hand van boeien op zee.
- b. Schatten van de positie aan de hand van de soorten vissen in de zee.
- c. Positie bepalen met behulp van een gegist bestek en door middel van navigatie-instrumenten.
- d. Meten van de hoogte en de snelheid van de golven.

Hoe zou jij navigeren, bijvoorbeeld van huis naar school?

.....

.....

⑥ Zoek de juiste tegenstellingen bij elkaar

op een kluitje ●	● modern
de hinder ●	● onervaren
ouderwets ●	● ruim
diversiteit ●	● westen
veel dezelfde mensen ●	● troebel
oosten ●	● windstil
helder ●	● te kort
stormachtig ●	● het gemak
baas ●	● nieuw
overvloedig ●	● weinig keuze
ervaren ●	● allemaal anders
antiek ●	● ondergeschikte
trekken ●	● duwen

